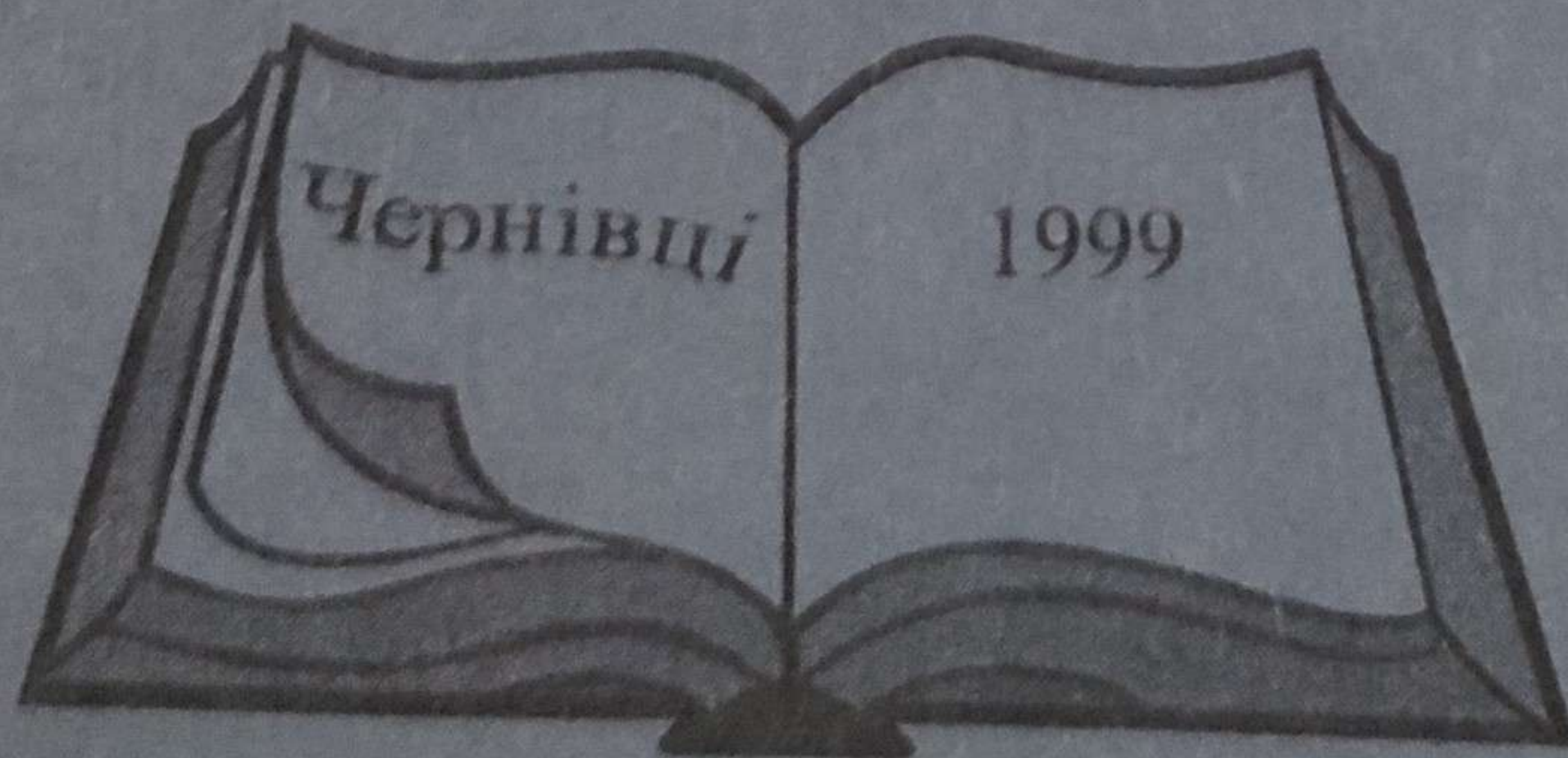

**Матеріали
студентської конференції
Чернівецького університету**

12-13 травня 1999 року

**Книга 1
Гуманітарні науки
Частина 1**

Міністерство освіти України
Чернівецький державний університет
ім.Юрія Федьковича

Матеріали

студентської наукової конференції

Чернівецького держуніверситету

12-13 травня 1999 року

Книга 1

Гуманітарні науки

Частина 1

Чернівці

1999

До збірника входять статті студентів філософсько-теологічного, філологічного, педагогічного і факультету іноземних мов, підготовлені до щорічної студентської наукової конференції університету.

Відповідальна за випуск *Алексєєнко Т.А.*

Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького держуніверситету (12-13 травня 1999 р.). Кн. 1. Гуманітарні науки. Ч. 1. — Чернівці: ЧДУ, 1999. — 159 с.

ISBN 966-568-048-x

©Чернівецький держуніверситет, 1999

Про деякі стилістичні особливості термінів і професіоналізмів у творі А. де Сент-Екзюпері “Планета людей”

Аналізуючи різні терміни рідної мови французький вчений Е. Жільбер зазначав, що “термін — це елемент окремої наукової мови, яка володіє виразністю, суворістю логічного визначення її одиниць, яке з найбільшою повнотою передається символічним знаком математики, хімії, геометрії” [1, с. 73]. Таким чином, враховуючи семантико-комунікативну специфіку терміну, його принципову однозначність, точність, французький письменник Сент-Екзюпері широко вводить у свої твори терміни авіації, радіо, електроніки, а також таких точних наук, як математика, фізика, астрономія, геометрія і інших.

Значним досягненням Сент-Екзюпері було вміння вводити технічні терміни у словесну тканину твору разом зі словами образного характеру, тобто конкретний термін входить у контакт з художнім образом і розчиняється у ньому. “Je me découvre noyé dans une maison de trajectoires qui ont couleur de tiges de blé [Т. де Н., р. 286]. Les tracontes versent une lumière de blé [Т. де Н., с. 256].

Вищевказані технічні терміни *trajectoires*, *tracontes*, у наведених уривках стають непомітними і пригашеними. Обидва терміни виступають, як невід’ємні частини метафоричних образів. Інколи технічний термін повністю перетворюється у художній образ. Наприклад, пустинна ділянка плоскогір’я, усіяна метеоритами називається у “Планеті людей” — mon pluviomètre à étoiles [Т. де Н., с. 78].

Дуже часто оточуючий матеріальний світ змальовується у творі з математичною точністю і конкретністю, що надає даній картині, епізоду особливої виразності. Прикладом можуть послужити такі

прикладі: “Une falaise que croulait à la vertical perpendiculairement à notre direction première” [T. de H., с. 167].

Характерною особливістю творчого методу Сент-Екзюпері є відсутність підрядкових приміток і коментарів, а також відсутність пояснення слів у контексті. Він прагне, звичайно, помістити введений термін у контекст так, що він стає зрозумілим у системі слів і виразів. Так, вводячи дієслово, “plafonner”, яке означає в авіації “досягти максимальної висоти”, письменник робить його зрозумілим завдяки сусіднім фразам. “On lui confia un avion qui plafonnait à cinq mille deux cent mètres. Les crêtes de la Cordillère s’élèvent à sept mille mètres.”

Використання деяких математичних термінів спрямоване на передачу і змалювання того особливого надзвичайно обширного “космічного” бачення землі, обумовлене професією авіатора. З цією метою він вживав такі терміни геометрії, як “carré”, “triangle”, “rectalangle”, “trone de cône”, “rectiligne”. “Le sol charrie vers nous à cinq cent trente kilomètres-heure de grands rectangles de luzerne ou de blé, et des forêts triangulaires” [P. de G. 302].

Для забарвлення лексики, надання їй спеціального ефекту і привабливості, автор вдається до неологізмів “які спрямовані, — як зазначає В. А. Зайцева, — не на опис виробничої діяльності, а на передачу ставлення письменника до певних соціальних явищ” [2, с. 62]. До числа таких неологізмів, слід віднести “machine à piocher”, “machine à cogner”, “machine à emboutir”, “usine à plainter”. Своє суспільство порівнює зі штампувальною машиною — “machine à emboutir”, а робітника, якого позбавили людської індивідуальності, він називає “une machine à piocher, ou à cogner” [T. de H., p. 205].

“Machine à fouetter” зберігає в собі гумористичний відтінок і зустрічається в одній із сцен “Военного льотчика”, де письменник згадує, що в Америці все вдосконалено, навіть до шмагання дітей і що його дядя обіцяв: La prochaine fois que j’irai en Amérique j’en rapporterai une “machine à fouetter” [P. de G, p. 256].

Література

1. E. J. Gilbert. Langage et la science. Paris. 1945 — p. 273
2. В. А. Зайцева. Языковые особенности художественного стиля А. де Сент-Екзюпері. — М., 1975, с. 78

ФІЛОСОФСЬКО-ТЕОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

<i>Боднарук О.</i> Бог чи природа? До питання про релігійну та наукову картину світу.	4
<i>Буграк В.</i> Догмат <i>filioque</i> як основна перешкода для возз'єднання Православної та Католицької Церков.	5
<i>Верхомій Ю.</i> Неорелігії в сучасній Україні.	6
<i>Гелета В.</i> Історія екуменічного руху.	7
<i>Деркач Ж.</i> Геніальна особистість: фізіологічний, соціальний, психологічний аспекти.	8
<i>Злотницька О.</i> П'ятидесятництво як різновид християнської релігійної культури.	10
<i>Іваночко О.</i> Категоріальна структура екзистенціалізму.	12
<i>Камбур А.</i> Трактивання сповіді в психоаналізі.	14
<i>Куцик І.</i> Праукраїнські вірування в контексті української культури.	15
<i>Кушнірчук В.</i> Історія розвитку догматики як науки.	17
<i>Нікітюк О.</i> Духовно-ціннісні та науково-раціональні координати людини.	18
<i>Сорохан Н.</i> Наука логіки Гегеля як взаєморозгортання системи й методу.	20
<i>Харюк О.</i> Міф і міфотворчість.	22
<i>Шупеня Г.</i> Мова і соціально-культурна зрілість народу.	24
<i>Яворська Л.</i> Філософія і релігія.	25

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

<i>Берідзе А.</i> Традиції роману М.О.Булгакова "Майстер і Маргарита" в літературі ХХ сторіччя.	28
<i>Бичкова Т.</i> Про фонетичні особливості Іспанського рукопису.	30
<i>Виноградник Я.</i> Польсько-українська міжмовна омонімія у лінгвістичному та лінгводидактичному аспектах.	32
<i>Гречанюк А.</i> Трансформація легенди Пасека в поетичних творах про Мазепу.	34
<i>Григорчук О.</i> Оцінні конструкції у мові творів Григора Тютюнника.	36

Долотова Л. Сучасна правописна криза і шляхи її подолання.....	38
Дунасєвська С. Трансформація моделі Зони в сучасній літературі.....	40
Завадська А. Мотив контакту цивілізацій в російській літературі (на матеріалі творчості А. і Б.Стругацьких).....	42
Загороднюк Л. Функціональне місце звука [ф] у буковинській говірці с.Дорошівці Заставнівського району Чернівецької області.....	44
Запотічна О. Дитячий фольклор Буковини у записах Г.Дем'яна.....	46
Золотарюк Г. Християнські і дохристиянські вірування в обрядовій лексиці української мови.....	48
Кейван І. Психологізм оповідання О.Кобилянської “Під голим небом”.....	50
Киселиця І. Невідомі сторінки життєпису Дмитра Загула буковинського періоду.....	52
Корбут С. Релігійна і церковна лексика в “Словарі української мови” Б.Грінченка.....	54
Королук Я. Дієслівна синоніміка у романі М.Стельмаха “Чотири броди”.....	56
Лазарович О. Традиційне і новаторське у мові сучасної української періодики (за журналами “Кур’єр Юнеско” і “Сучасність”).....	58
Максимова О. Несподіваний погляд на деякі спроби застосування графіки на латинській основі для української мови.....	60
Марко І. Українські назви яблук в історико-етимологічному та лінгвогеографічному висвітленні.....	62
Мельник І. Легендарно-міфологічна традиція в російській літературі ХХ ст.....	64
Неміш С. Роман П.Загребельного “Тисячолітній Миколай” у світлі української ментальності.....	66
Погорєлова Ю. Функціонування загальнокультурних традицій в сучасній російській літературі.....	68
Рогозевич І. Тематичне розмаїття та художні особливості поезії В.Стуса.....	70
Ротар О. Іншомовна лексика у романі Ольги Кобилянської “Апостол черні”.....	72
Тимофійчук Ю. Мовні засоби вираження іронії.....	74
Тимчишин І. Структурно-семантична характеристика ад’єктивних речень у мові творів Михайла Стельмаха.....	76
Тілло М. Й.Бродський та О.Мандельштам.....	78
Урсакій А. Етикетні формули української і румунської мов.....	80
Шулєпин У. Особові імена буковинців та соціальні чинники їх функціонування.....	82

Юрійчук Т. Числівник у ролі поширюючих членів речення.....	84
Юркевич О. Мотивованість образного компонента у значенні відмінникових дієслів української мови.....	86
Яковець Р. Пуризм як суспільно-лінгвістичне явище ХІХ—ХХ ст....	88
Яцько Р. Образні порівняння як засіб непрямого заперечення.....	90

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Англійська мова

Бауер С. Типи навчальних словників у форматі мови для спеціального вжитку.....	93
Богущкий В. Особливості перекладу англійських лексичних колоквіалізмів українською та російською мовами.....	95
Вербовий А. Інтернет у центрі мультимедійного навчання англійської мови.....	97
Гасяк О. Типи фразеологічних одиниць та їх переклад українською мовою.....	99
Зайшлик О. Продуктивність префіксальних словотворчих моделей в англійській торговій термінології.....	101
Куцюрубa В. Функціональні характеристики ораторського мистецтва.....	103
Михайленко М. Рольові аспекти перекладача. 105	
Паленчук Т. Типи, структура та методи проведення уроку в середній школі. 107	
Ратанов Д. Комп'ютерний курс англійської мови. 109	
Скрипник І. Реалія в перекладознавчій практиці. 111	
Німецька мова	
Боднарюк І., Білінська О., Кушнір О., Гостюк М., Гакман О. Навчальний посібник з історії німецької мови: принципи нового підходу.....	113
Гікова Г. Дослідження семантичної сполучуваності підкласів слів за допомогою статистичних методів.....	115
Карча Н. До класифікації конструкцій з “ввічливим кон'юнктивом“.....	117
Скокова О. Особливості функціонування німецької мови на Буковині кінця ХІХ — початку ХХ-го ст.....	119

Французька мова

Бурла В. Про типи родової опозиції французьких прикметників.....	121
Глушкевич Т. Утворення похідних прикметникових лексем	

французької мови.....	123
Гушуїла М. Іменні форми в старофранцузькій мові.....	125
Кобець С. Місце теорії поділу частин мови на морфосинтаксичні класи у французькій граматиці XVIII століття.....	127
Космацька Н. Ізолюючі конструкції у сучасній французькій мові....	129
Олар І. Мова поеми "Пісня про Роланда".....	131
Павлов І. Сполучники у старофранцузькій мові.....	133
Стефак Я. Презентативи "voici" та "voilà" у сучасній французькій мові.....	135
Якубовська Н. Про деякі стилістичні особливості термінів і професіоналізмів у творі А. де Сент-Екзюпері "Планета людей".....	137

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Бигар Г. Особливості розвитку української преси в Канаді.....	140
Вераж А. Заохочення як фактор активізації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів.....	142
Громська Т., Скицько Л. Роль методів соціального захисту в структурі педагогічної діяльності вчителя.....	144
Гуляс І. Розвиток самосвідомості як основа становлення компонентів "Я-концепції".....	146
Заячук Ю. Розвиток українського шкільництва і виховання національної інтелігенції в Канаді.....	148
Коровіна А., Андрущак Ю. Творчий підхід до формування пізнавальної активності молодших школярів.....	150
Питлюк О. Попередження відхилень поведінки дітей і підлітків у сімейному середовищі.....	152
Черновська Л. Моральність учня як фактор саморегуляції поведінки.....	154

Літературний редактор Лупул О.В.

Підписано до друку 26.04.99. Формат 60 x 84/16.

Папір друкарський. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 9,3.

Обл.-вид. арк. 9,4. Зам. 183. Тираж 120 прим.

Редакційно-видавничий відділ "Рута" Чернівецького держуніверситету
274012, Чернівці, вул.Коцюбинського, 2